յառաջ տանելու ազգային եկեղեցու վերածնութեան գործը. խմբագրութիւնս մի որոշ ծրագիր է առաջադրել, որի սահմաններում կամենում է գործել։

Այդ ծրագրի իւրաքանչիւր կէտի մասին խօսելու կարիք չկայ, առաջին իսկ հայեացքից ընթերցողը կարող է տեսնել, որ խմբագրութեանս ցանկութիւնն է հնարաւոր եղած չափով իրագործել ամենագրիս լայնածաւալ ծրագիրը։

Բացի սրանից խմբագրութեանս նպատակն է անկերպարան չը թողնել «Արարատ»ը, այլ տալ նրան իրեն վայել տեղը։ Եթէ կրօնական թերթ է «Արարատ»ը, պէտք է ուրեմն մի որոշ կրօնական բաժին ունենայ, ուր յեղյեղուին վարդապետական, մեկնաբանական, կանոնական, ծիսական, և եկեղեցական պատմական խնդիրները։

Եթէ պատմական, գրականական, բանասիրական թերթ է, ուրեմն նա պէտք է բովանդակէ պատմական հետազօտութիւններ, գրականական քննադատութիւններ և արտադրութիւններ և ուսումնասիրութիւններ։

Եթէ «Արարատ»ը բերան է Ս. Էջմիածնի, ուրեմն և հայ եկեղեցականութեան, նա պիտի զեկուցանէ հայ եկեղեցու կեանքի և դէպքերի մասին և պաշտպանէ նրա շահերը։

Պաշտօնական «Արարատ»ի մասին կասկած չէ կարող լինիլ, որ նա պիտի պարունակէ հայ եկեղեցու գործերին վերաբերեալ բոլոր նշանաւոր՝ ժամանակներն և կարգադրութիւնները։

Ահա այս որոշ կերպարանքն է որ պիտի ունենայ «Արարատ»ը եթէ խմբագրութիւնս պատշաճ աջակցութիւն գտնէ բոլոր այն անձինքներից և հասատատութիւններից, որոնց ծառայելու կոչուած է նա։

ԵԿԵՂԵՑԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

ՎԵՀԱՓԱՌ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մայր Աթոռից մեկնելուց յետոյ՝ Նորին՝ Ս. Օծութիւն՝ ազգիս Վեհափառ Հայրապետը բարեհաճեց մի քանի օր մնալ Երևանում և ապա դեկտեմբերի 24-ին ճանապարհ ընկաւ դէպի Տփխիս։

Նորին Սրբութեանն ուղեկցեցին մինչև Տփխիս Գեր. Կիւրեղ սրբազան եպիսկոպոսը, բարեշն. Բարդուղիմէոս վարդապետը և Յուսիկ աբեղան, շնորհ. Վահան սարկաւագը և Խորէն էֆ. Խրիմեան։

Ուղեկցողների մի ստուար բազմութիւն Ս. Էջմիածնից և Երևանից, եկեղեցականներ և աշխարհականներ, բաղդ ունեցան հետևելու Վեհափառ Հայրապետին մինչև Իլյար կայարան, որտեղից Նորա սուրբ օրհնութիւնն առնելով վերադարձան Երևան։

Գիշերը Ախտայում անցնելուց յետոյ Նորին Վեհափառութիւնը յաջորդ օրը Ելենովկայում բարեհաճեց ընդունել և իւր հայրական օրհնութիւնը շնորհել՝ Նոր Բայազիտից իրանց յաջորդի բարեշ. Կիւրեղ վարդապետի առաջնորդութեամբ եկած պատգամաւորներին, որոնք Վեհափառ Հայրապետի համար նախաճաշիկ էին պատրաստել Ելենովկայում։

Վանայ լճի ափին, կղզու հանդէպ, Նորին Օծութեան դիմաւորեց Վանայ միաբանութեան կողմից վանահայր բարեշն. Գրիգոր վարդապետը, որ և ուղեկցեց հանդիսաւոր գնացքին մինչև Դիլիջան՝ կրելով բարեշն. Միքայէլ վարդապետի ընկերակցութեամբ Հայրապետական խաչն ու գաւազանը։

Երևկոյան դէմ Նորին Վեհափառութիւնն արդէն Դիլիջան էր ժամանել, ուր Հայրապետին դիմաւորելու համար եկած էին Վրաստանի և Իմերէթի թեմական Առաջնորդ Սրբազան Գէորգ եպիսկոպոսը իւր հետ ունենալով Տփխիսի վիճակային կոնսիստորիայի նախագահ բարեշն. Համազասպ վարդապետին և արժ. Գէորգ և Համազասպ քահանաներին, Ալէքսանդրապոլի վիճակի յաջորդ բարեշն. Աշոտ վարդապետը մի քանի քահանաներով, Հաղարծնի վանքի վանահայր բարեշն. Պօղոս վարդապետը և շրջակայ հայաբնակ գիւղերից ժողովրդեան ստուար բազմութիւն։

Երկուշաբթի, դեկտեմբերի 26-ին, Նորին Վեհափառութիւնը ճանապարհ ելնելով Դիլիջանից՝ բարեհաճեց նախաճաշել Թարսաչայ կայարանում. ճանապարհին բոլոր կայարաններում և խճուղու վերայ նրան ցնծութեամբ

գիմաւորող ժողովրդեանն օրհնելով յաջողու-թեամբ ժամանեց Ղազախ ու իջեւանեց պ. գաւառապետի տանը։

Ղազախում Վեհափառ Հայրապետին դիմաւորելու համար մեծ բազմութիւն էր հաւաքուած. այդ տեղ էին շատ պատգամաւորներ ու քահանաներ Գանձակից իրանց յաջորդ բարեչի. Գարեգին վարդապետի առաջնորդութեամբ, պատուաւոր քաղաքացիներ, դպրոցների հոգաբարձուներ և դարձեալ մերձակայ գիւղերից շատ ժողովրդականներ։

Դեկտեմբերի 27-ին, երեքշաբթի օրը, առաւօտեան Նորին Վեհափառութիւնը ահագին բազմութեան ուղեկցութեամբ ժամանեց Ակստաֆա կայարանը, որտեղ նոյնպէս զանազան տեղերից եկած ժողովուած էին խումբ խումբ պատգամաւորութիւններ և առ հասարակ Նորին Օծութեան քաղցր տեսութեանն արժանանալու փափագողներ։ Այդտեղ էին Վեհափառ Հայրապետի յատուկ հրամանով Շուշուց կանչուած բարեշնորհ Նահապետ վարդապետը, այլ և Ղարաբաղի թեմական դպրանոցի տեսչի պաշտօնակատար պ Մա. Կանայեանցը և այլք։ Մեծ պ. Առաքել Ծառուրեանը մի ճոխ նախաճաշի սեղան էր պատրաստել տըւել այդտեղ ի պատիւ Նորին Վեհափառութեան։ Սեղանի վրայ Նորին Ս. Օծութիւնը օրհնեց ընդ առաջ եկած բոլոր պատգամաւորներին և յատկապէս պ. Ա. Ծառուրեան իւր հիւրասիրութեան համար։

Նախաճաշից յետոյ, մօտաւորապէս առաւօտեան 11 ժամին, Վեհափառ Հայրապետը մեկնեց դէպի Տփխիս իւր համար յատկապէս պատրաստուած արտակարգ գնացքով, որի մասին հոգացել էր Տփխիսում Նորին Սրբութեան ընդունելութեան համար կազմուած առանձին յանձնաժողովը մեծ. պ. Ա. Անանեանի նախագահութեամբ։ Ճանապարհ ձգող բազմութեան միահամուռ «կեցցէ՛ Հայրիկ» բարձրագոչ աղաղակը օդը թնդացրեց ....։

Գրէթէ ժամի 2-ին զկնի կէս աւուր Հայրապետական գնացքը կանգ առաւ Տփխիսի կայարանում, ուր արդէն, ինչպէս ասումեն, ասեղ ձգելու տեղ չկար, այնքան մեծ էր Նորին Սրբութեանըն առաջ եկած բազմութիւնը։ Կայարանից մինչև առաջնորդարան, որ առաջուց պատրաստուած էր Նորին Վեհափառութեան իջնելու համար, կառքերի մի անընդհատ շարք հետևում էր Հայրապետական կառքին. բոլոր փողոցները հեղեղուած էին ժողովրդեան յոգնախուռն բազմութեամբ, որ ցնծագին աղաղակով և որոտընդոստ «կեցցէ»ներով իւր անսահման սէրն էր արտայայտում իւր պաշտելի Հայրիկին։

Վանքի մայր եկեղեցու գաւիթը մինչև երեկոյ լի էր բազմութեամբ. «կեցցէ»ների ձայնը չէր դադարում։ Մութն ընկնելուց բակը լուսաւորուեցաւ ամենաշքեղ կերպով. խիստ փառաւոր ճրագալոյց և հրախաղութիւն էր պատրաստուած ի պատիւ Նորին Վեհափառութեան գալստեան։

Յաջորդ օրուանից սկսուեցան Վեհափառ Հայրապետի ընդունելութիւնները բարձրաստիճան և պատուաւոր անձանց, այլ և բազմաթիւ պատգամաւորութեանց։

Նոր տարու և ծննդեան ու Մկրտութեան տօներն այս տարի Տփխիսի հայերի համար մի անսովոր հանդիսաւորութեամբ անցան շնորհիւ Նորին Վեհափառութեան ներկայութեան, որ մանաւանդ մեծապէս մխիթարեց իւր Տփխիսի հօտին՝ Անձամբ խաչը ջուրը ձըգելով Փրկչի Ս. Մկրտութեան օրը։

Զարմանալի շքեղութեամբ տօնուեցաւ Տփխիսում նաև Վեհափառ Հայրապետի անուանակոչութեան տօնը, յունուարի 14-ին, երբ ի նշան իւր գոհունակութեան Տփխիսի թեմակալ առաջնորդ Գեր. Գէորգ եպիսկոպոսին արքեպիսկոպոսութեան պատիւը շնորհեց։

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ.

Յունուարի 1-ին նոր տարու առթիւ Նորին Վեհափառութեանը Մայր Աթոռի միաբանութեան կողմից Գերապատիւ Տեղապահ Տ. Մեսրովբ Արքեպիսկոպոսի հեռագրով ուղարկած շնորհաւորութեանը ազգիս Վեհափառ Հայրապետը պատասխանել է հետևեալ հեռագրով.

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ.

ՄԵՍՐՈՎԲ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻՆ

Ընդունեցինք միաբանութեան շնորհաւորութիւնը։ Օրհնում ենք ամենքին հայցելով Ս. Հոգւոյ շնորհքը նոր տարու առթիւ, որպէս զի իւրաքանչիւրն ըստ իւր աստիճանի

*